

Sygn. akt IV KK 671/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Edyta Demiańczuk - Komoń

przy udziale prokuratora Prokuratury Regionalnej del. do Prokuratury Krajowej
Bożeny Góreckiej,

w sprawie **P. T.**

skazanego z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu
narkomanii i innych,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 17 marca 2021 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 7 maja 2019 r., sygn. akt IX Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w K.

z dnia 6 czerwca 2018 r., sygn. akt IX K (...),

**uchyła zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy wyrok
Sądu Rejonowego w K. z dnia 6 czerwca 2018 r., sygn. akt IX K
(...) i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi
pierwszej instancji.**

UZASADNIENIE

Wniesionym w dniu 2 października 2017 r. aktem oskarżenia prokurator Prokuratury Rejonowej w K. oskarżył m.in. R.T. (T.) o to, że:

1. „w okresie od daty bliżej nieustalonej do daty bliżej nieustalonej miesiąca stycznia 2017 roku, w K., wbrew przepisom ustawy, posiadał znaczną ilość środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o masie nie mniejszej niż 82,06 gram”, tj. o przestępstwo z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (pkt III aktu oskarżenia);
2. „w okresie od daty bliżej nieustalonej miesiąca stycznia 2017 roku do daty bliżej nieustalonej miesiąca lutego 2017 roku, ale nie później niż do dnia 19 lutego 2017 roku, w K. oraz w miejscowości B., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z P. B., wbrew przepisom ustawy, wziął udział w obrocie znacznymi ilościami substancji psychotropowej w postaci amfetaminy o masie nie mniejszej niż 450 gram oraz środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o masie nie mniejszej niż 82,06 gram, w ten sposób, że wskazaną substancję psychotropową nabył od M. N., w celu jej dalszej odsprzedaży, przekazując na jego rzecz w zamian za część wydanej mu przez M. N. substancji psychotropowej, wskazany środek odurzający w celu jego dalszej odsprzedaży przez M. N., a następnie część w/w substancji psychotropowej w postaci amfetaminy, wbrew przepisom ustawy, udostępniał osobom trzecim, a w tym J. M., w ten sposób, iż umożliwiał im jej zażycie”, tj. o przestępstwo z art. 56 ust. 3 i art 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art 12 k.k. i w zw. z art. 11 § 2 k.k. (pkt IV aktu oskarżenia).

Wyrokiem z dnia 6 czerwca 2018 r., sygn. akt IX K (...), Sąd Rejonowy w K. uznał oskarżonego P. T. „w ramach zarzucanego mu w punkcie III i IV czynu (...) za winnego tego, że w okresie od daty bliżej nieustalonej miesiąca stycznia 2017 roku do daty bliżej nieustalonej miesiąca lutego 2017 roku, ale nie później niż do dnia 19 lutego 2017 roku, w K., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, posiadał nabytą od M. N. znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci amfetaminy o łącznej masie nie mniejszej niż 450 gram

oraz posiadał znaczną ilość środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o masie nie mniejszej niż 82,06 gram”, tj. popełnienia przestępstwa określonego art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i za to wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności (pkt IX wyroku), z zaliczeniem na poczet tej kary okresu rzeczywistego pozbawienia wolności (pkt X wyroku).

Apelacje od wyroku Sądu pierwszej instancji wnieśli oskarżyciel publiczny oraz obrońca oskarżonego P. T.

Prokurator w odniesieniu do oskarżonego P. T. zaskarżył orzeczenie sądu *meriti* w całości i zarzucił:

1. „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, poprzez błędne przyjęcie na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, że P. T. w okresie przypisanego mu czynu jedynie posiadał nabytą od M. N. znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci amfetaminy o łącznej masie nie mniejszej niż 450 gram oraz posiadał znaczną ilość środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o masie nie mniejszej niż 82,06 gram i uznanie go, w ramach zarzucanego mu czynu, za winnego popełnienia wyłącznie przestępstwa polegającego na ich posiadaniu, podczas gdy w rzeczywistości, we wskazanym okresie P. T. udzielił nadto M.N., w celu osiągnięcia korzyści osobistej, wskazanego środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o masie nie mniejszej niż 82,06 gram" (zarzut z pkt. IV apelacji);
2. „obrazę przepisu postępowania, mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., poprzez niewskazanie w opisie czynu przypisanego oskarżonemu P. T. w pkt. IX zaskarżonego wyroku, iż znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci amfetaminy o łącznej masie nie mniejszej niż 450 gram oraz znaczną ilość środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o masie nie mniejszej niż 82,06 gramów posiadał on „wbrew przepisom ustawy”, jak również poprzez niewskazanie przez Sąd I Instancji w kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu P. T. w pkt. IX zaskarżonego wyroku przepisu art. 12 k.k.,

pomimo tego, iż Sąd instancji ustalił, iż wymieniony przypisanego mu czynu dopuścił się działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru” (zarzut z pkt. V apelacji).

Przy tak zredagowanych zarzutach oskarżyciel publiczny wniósł o:

„uchylenie pkt. IX i X zaskarżonego wyroku, i uznanie oskarżonego P. T., w ramach zarzuconego mu przestępstwa, za winnego tego, że:

- w okresie od daty bliżej nieustalonej miesiąca stycznia 2017 roku do daty bliżej nieustalonej miesiąca lutego 2017 roku, ale nie później niż do dnia 19 lutego 2017 roku, w K., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, posiadał nabytą od M. N. znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci amfetaminy o łącznej masie nie mniejszej niż 450 gram oraz posiadał znaczną ilość środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o masie nie mniejszej niż 82,06 gram, tj. przestępstwa z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.;

- w dacie bliżej nieustalonej miesiąca stycznia 2017 roku, w K., działając w celu osiągnięcia korzyści osobistej w postaci substancji psychotropowej - amfetaminy, udzielił M. N. środka i odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o masie nie mniejszej niż 82,06 gram, tj. przestępstwa z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,

i wymierzenie P. T.:

- w związku z dopuszczeniem się przez niego czynu z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k., kary 2 lat pozbawienia wolności;

- w związku z dopuszczeniem się przez niego czynu z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, kary 2 lat pozbawienia wolności;

- orzeczenie kary łącznej 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz zaliczenie na jej poczet okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie (...)” (pkt 4 wniosków apelacyjnych).

Natomiast obrońca oskarżonego w swojej apelacji zarzucił: „naruszenie przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k., polegające na dokonaniu wadliwej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, poprowadzonej w sposób

sprzeczny ze wskazaniem logiki i doświadczenia życiowego poprzez uznanie wyjaśnień oskarżonego M. N. za wiarygodne w odniesieniu do P. T. w konsekwencji czego doszło do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mającego wpływ na jego treść, polegających na uznaniu, że:

1. pomiędzy oskarżonym P. T. a oskarżonym M. N., doszło do wymiany 100 g amfetaminy na ziele konopi innych niż włókniste o masie 82,06 g, w konsekwencji czego Sąd I Instancji przypisał P. T. posiadanie znacznej ilości środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o masie 82,06 g, podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w szczególności z opinii daktyloskopijnej nie wynika bezspornie, że oskarżony posiadał marihuanę w jakichkolwiek ilościach, a nadto na słoiku z marihuaną nie ujawniono śladów daktyloskopijnych należących do oskarżonego;
2. posiadał znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci amfetaminy o łącznej masie nie mniejszej niż 450 g, podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, tj. wyjaśnień P. T. wynika, że w dacie i miejscu popełnienia zarzucanego mu czynu był on w posiadaniu substancji psychotropowej w postaci amfetaminy o łącznej masie nie przekraczającej 200 g.”.

W oparciu o powyższe zarzuty obrońca wniósł o:

1. wyeliminowanie z opisu czynu przypisanego oskarżonemu P. T. posiadania znacznej ilości środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste, o masie nie mniejszej niż 82,06g;
2. przyjęcie, że w czasie i miejscu jak w pkt IX wyroku posiadał substancję psychotropową w postaci amfetaminy w ilości nie większej niż 200 g;

oraz

3. o złagodzenie orzeczonej kary pozbawienia wolności do granic ustawowego minimum.

Po rozpoznaniu wniesionych w tej sprawie apelacji Sąd Okręgowy w K. zmienił zaskarżony wyrok w odniesieniu do oskarżonego P. T. (pkt 3 wyroku) w ten sposób, że:

1. uchylił orzeczenie z pkt IX (wyroku sądu *meriti* – uwaga SN) i w ramach zarzucanych mu aktem oskarżenia w pkt III i IV czynów uznał go za winnego tego, że:
 - „w okresie od daty bliżej nieustalonej miesiąca stycznia 2017 roku do daty bliżej nieustalonej lutego 2017 roku, ale nie później niż do 19 lutego, w K. działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru posiadał wbrew przepisom ustawy nabytą od M. N. znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci amfetaminy o łącznej masie nie mniejszej niż 450 gram oraz znaczną ilość środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o masie nie mniejszej niż 82,06 grama”, tj. popełnienia przestępstwa z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności;
 - „w dacie bliżej nieustalonej miesiąca stycznia 2017 roku w K., działając w celu osiągnięcia korzyści osobistej w postaci substancji psychotropowej amfetaminy, udzielił M. N. środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o masie nie mniejszej niż 82,06 grama”, tj. popełnienia przestępstwa z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 85a k.k. i w zw. z art. 86 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę łączną 2 lat pozbawienia wolności;
3. w pkt X (wyroku sądu *a quo* – uwaga SN) wyeliminował stwierdzenie „w punkcie IX”.

Kasację do wyroku Sądu Okręgowego w K. wniósł obrońca P. T. Zaskarżył on powyższe orzeczenie w odniesieniu do tego skazanego w całości i zarzucił:

1. „rażącą obrazę prawa procesowego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, poprzez naruszenie art. 454 k.p.k., polegające na uznaniu P. T. za winnego sprawstwa czynu z art. art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, co doprowadziło do pogorszenia jego sytuacji procesowej, z uwagi na fakt przypisywania mu dwóch czynów, za które wymierzono mu dwie kary, następnie połączone w ramach węzła kary

łącznej i to w wyroku Sądu II instancji, co w efekcie doprowadziło do rażącej obrazu prawa procesowego, mającej wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a to art. 444 k.p.k. w zw. z art. 78 i art. 176 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez pozbawienie P. T. możliwości kontroli instancyjnej tak samego faktu przypisania mu sprawstwa czynu z art. 59 ust. 1 ww. ustawy, jak również kontroli instancyjnej kary jednostkowej za ten czyn oraz kary łącznej za wszystkie przypisane mu przestępstwa, pomimo faktu, że czyn z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, nie był ujęty w zarzutach stawianych względem ww. w akcie oskarżenia, jak również Sąd I instancji nie dokonał skazania oskarżonego za ten czyn, w sposób dorozumiany uniewinniając P. T. od jego popełnienia”;

2. „rażącą obrazę prawa procesowego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, poprzez naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nierozważeniu w należytych zakresie zarzutów podniesionych w apelacji złożonej przez obrońcę oskarżonego, w zakresie zarzutu dotyczącego wadliwej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, czego konsekwencją stały się liczne błędy w ustaleniach faktycznych, jakie legły u podstaw zaskarżonego orzeczenia, które to rozważenie ocenić należy jako zbyt pobieżne i niedokładne”.

W oparciu o wyżej powołane zarzuty autor kasacji wniósł „o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie oskarżonego w całości od przypisanych mu aktem oskarżenia czynów”, ewentualnie „z ostrożności procesowej (...) o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania” (tak w oryginale).

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w K. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej, a stanowisko to podtrzymała uczestnicząca w rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Krajowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiony na korzyść skazanego P. T. przez jego obrońcę nadzwyczajny środek zaskarżenia okazał się zasadny, za trafny bowiem uznać należy

podniesiony w pkt I kasacji zarzut rażącego naruszenia art. 454 k.p.k., a zasadniczo § 1 tego przepisu. Jednocześnie, mając na uwadze, że rozpoznanie powyższego zarzutu jest wystarczające dla wydania przez Sąd Najwyższy orzeczenia, rozpoznanie niniejszej kasacji ograniczono do podniesionego w tym punkcie uchybienia (art. 436 k.p.k.).

Przebieg postępowania zapoczątkowanego wniesieniem w niniejszej sprawie aktu oskarżenia w zakresie odnoszącym się do skazanego P. T. nie pozostawia wątpliwości, że w toku kontroli instancyjnej doszło do naruszenia przez sąd *ad quem* reguły *ne peius*.

Reguła ta wyłącza możliwość reformatoryjnego orzekania przez sąd odwoławczy w przypadku apelacji na niekorzyść, kiedy nie działa zakaz *reformationis in peius*. Obecnie, po nowelizacjach dokonanych w latach 2015 (art. 1 pkt 160 ustawy z dnia 27 września 2013 r. – Dz. U. 2013.1247) i 2019 (art. 1 pkt 83 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. – Dz. U. 2019.1694), reguła *ne peius* ograniczona została do wypadku przewidzianego w art. 454 § 1 k.p.k., zgodnie z którym sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji lub co do którego umorzono postępowanie. Uwzględnienie zarzutu w apelacji na niekorzyść oskarżonego w sytuacji, kiedy reguła *ne peius* działa musi prowadzić do uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (art. 437 § 2).

Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie.

Analizując treść wyroku zapadłego w odniesieniu do skazanego P. T. w Sądzie Rejonowym w K. oczywistym jest, że rozpoznając sprawę w zakresie dwóch zarzucanych mu w akcie oskarżenia czynów sąd *a quo* ustalił, co znalazło odzwierciedlenie w części dyspozytywnej orzeczenia, że wyżej wymienionemu można przypisać wyłącznie przestępstwo polegające na posiadaniu substancji psychotropowej w postaci amfetaminy o łącznej masie nie mniejszej niż 450 gram oraz środków odurzających w postaci ziela konopi innych niż włókniste o masie nie mniejszej niż 82,06 grama. Jednocześnie skorygowano w odniesieniu do zarzutu z pkt III aktu oskarżenia okres posiadania wskazanych wyżej środków odurzających przyjmując, że miało to miejsce w okresie od daty nieustalonej miesiąca stycznia 2017 r. do daty bliżej nieustalonej miesiąca lutego 2017 r., ale nie później niż do

dnia 19 lutego 2017 r. (w zarzucie aktu oskarżenia okres ten obejmował bliżej nieustalone daty stycznia 2017 r.), a także wyeliminowano czynność sprawczą polegającą na wskazanym w pkt IV aktu oskarżenia udziale w obrocie.

Kwestionując, we wniesionej na niekorzyść oskarżonego apelacji, rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji oskarżyciel publiczny podniósł zarzut błędu w ustaleniach faktycznych mający polegać na pominięciu przez sąd *meriti*, że P. T. nie tylko posiadał środek odurzający w postaci ziela konopi innych niż włókniste o masie nie mniejszej niż 82,06 grama, lecz również wskazanego środka o wyżej ustalonej masie – w celu osiągnięcia korzyści osobistej – udzielił M. N., w konsekwencji wnosząc o wydanie orzeczenia o charakterze reformatoryjnym w sposób powołany we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia. Zarzut ten Sąd Okręgowy w K. podzielił uchylając pkt IX zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w K., a następnie uznał oskarżonego P. T. za winnego popełnienia dwóch na nowo opisanych czynów, z których pierwszy – zakwalifikowany z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (dalej w tekście u.p.n.) w zw. z art. 12 k.k. – polegać miał na posiadaniu, w okresie wskazanym w pkt IV aktu oskarżenia, amfetaminy o masie nie mniejszej niż 450 gram i ziela konopi innych niż włókniste o masie nie mniejszej niż 82,06 grama, natomiast drugi – zakwalifikowany z art. 59 ust. 1 u.p.n. – na udzieleniu, w okresie wskazanym z kolei w pkt. III aktu oskarżenia, M. N. w celu osiągnięcia korzyści osobistej, środka odurzającego o masie nie mniejszej niż 82,06 grama. Orzekając w podany wyżej sposób sąd *ad quem* przeoczył więc, że wszelkie inne czynności sprawcze dotyczące substancji psychotropowych i środków odurzających przewidziane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, poza czynnością sprawczą w postaci „posiadania”, zostały przez sąd *meriti* w odniesieniu do oskarżonego P. T. wykluczone. Takie postąpienie Sądu pierwszej instancji, formalnie niezawierające rozstrzygnięcia uniewinniającego sprawcę, jest bowiem faktycznie równoznaczne z wydaniem – w zakresie innych czynności sprawczych zarzucanych skazanemu P. T. w akcie oskarżenia – orzeczenia o charakterze określonym w art. 414 § 1 zd. 2 k.p.k. Jest to tym bardziej oczywiste, jeżeli zważy się, że czynności skazanego objęte pierwotnie pkt III aktu oskarżenia, a to do tego zdarzenia odnosi się skazanie wyżej wymienionego opisane w pkt 3 lit. a tiret drugi

wyroku Sądu odwoławczego, objęte zostały w całości (posiadanie co najmniej 82,06 grama ziela konopi innych niż włókniste), w tym co do czasokresu posiadania, czynem pierwotnie zarzuconym w pkt IV aktu oskarżenia, a następnie objętym pkt IX wyroku Sądu Rejonowego w K. przy inaczej określonej w stosunku do zarzuconej, jak to zauważono wyżej, czynności sprawczej. Podobny, podzielany przez ten skład orzekający, pogląd wyraził już Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 czerwca 2015 r., II KK 183/14. Uznano w nim trafnie, odwołując się do treści art. 454 § 1 k.p.k. w ówczesnym brzmieniu, że objęte tym przepisem pojęcie „uniewinnienia w pierwszej instancji” dotyczy nie tylko formalnego rozstrzygnięcia uniewinniającego sprawcę, ale także w pojęciu tym mieści się pominiecie w opisie czynu przypisanego sprawcy w wyroku skazującym tych fragmentów zachowań, które w ramach czynu ciągłego zostały mu pierwotnie zarzucone w akcie oskarżenia. Wprawdzie stanowisko to wyrażone zostało na gruncie czynu ciągłego, jednakże z uwagi na uwarunkowania procesowe w niniejszej sprawie, a w szczególności pominiecie w opisie czynu Sądu pierwszej instancji zachowań mających miejsce w dacie bliżej nieustalonej miesiąca stycznia 2017 r. w K., ma ono pełnie odniesienie do rozstrzygnięcia zapadłego w tej sprawie w stosunku do P. T. i w sądzie *a quo*.

Skoro zaś tak, to pomimo wniesienia przez prokuratora apelacji na niekorzyść oskarżonego, w której zakwestionowano brak przypisania mu czynu określonego w art. 59 ust. 1 u.p.n., a więc niedziałania zakazu *reformationis in peius* określonego w art. 434 § 1 k.p.k., możliwość reformatoryjnego orzekania przez Sąd drugiej instancji ograniczała przewidziana w art. 454 § 1 k.p.k. reguła *ne peius*.

Trafność sformułowanego w kasacji zarzutu rażącego naruszenia prawa procesowego skutkować musiała wydaniem przez Sąd Najwyższy orzeczenia kasatoryjnego, gdyż stwierdzone uchybienie miało niewątpliwie wpływ i to istotny na treść zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji. Podzielić należy wprawdzie te wywody oskarżyciela publicznego zawarte w pisemnej odpowiedzi na kasację, w których dokonał on analizy – przez pryzmat orzecznictwa Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego – pojęcia dwuinstancyjności postępowania, stwierdzić wszelako należy, że te zasadne poglądy nie mogą mieć odniesienia do spraw, w

których Sąd pierwszej instancji uniewinnił oskarżonego lub też umorzył w stosunku do niego postępowanie w takim bowiem wypadku na przeszkodzie do wydania przez Sąd odwoławczy wyroku skazującego stoi wskazana wyżej reguła kodeksowa.

Jednocześnie uznano za celowe uchylenie nie tylko zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Okręgowego w K., lecz również zmienionego nim w odniesieniu do skazanego P. T. wyroku Sądu Rejonowego w K. i przekazanie sprawy temu ostatniemu Sądowi do ponownego rozpoznania. Sąd Najwyższy może bowiem uchylić zaskarżony wyrok oraz zaskarżony apelacją prokuratora wniesioną na niekorzyść oskarżonego wyrok sądu *a quo* i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania nie Sądowi odwoławczemu, lecz Sądowi pierwszej instancji, ze względu na ekonomikę procesową przy oczywistych dowodach wskazujących na potrzebę uchylenia uniewinniającego wyroku Sądu pierwszej instancji. Pogląd taki wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 grudnia 2002 r., V KK 36/02, zachował swoją aktualność do chwili obecnej wobec niezmienionej co do zasady treści art. 454 § 1 k.p.k. (wyłączono z jego zakresu jedynie wyrok warunkowo umarzający postępowanie) oraz treść przepisu art. 437 § 2 k.p.k. w obecnym brzmieniu, który przewiduje wydanie przez sąd odwoławczy orzeczenia kasatoryjnego m.in. w wypadku wystąpienia okoliczności wskazanej w art. 454 k.p.k. Nie wchodziło przy tym rzecz jasna postulowane w kasacji wydanie wyroku uniewinniającego, jeżeli się zważy, że przecież sam skarżący nie kwestionował poprzednio w apelacji, a obecnie w kasacji, posiadania przez skazanego P.T. substancji psychotropowej w postaci amfetaminy podważając jedynie ustalenie sądu *meriti* co do jej ilości.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w K. procedując w zakresie w jakim nastąpiło przekazanie, tj. w odniesieniu do oskarżonego P.T., przeprowadzi postępowanie dowodowe w zakresie wymaganym dla rozstrzygnięcia o odpowiedzialności karnej tego oskarżonego za zarzucane mu w akcie oskarżenia czyny, korzystając z możliwości przewidzianej w art. 442 § 2 k.p.k. Nie powinien przy tym tracić z pola widzenia ograniczeń (kasacja wniesiona wyłącznie na korzyść skazanego) wynikających z pośredniego zakazu *reformationis in peius* (art. 443 k.p.k.). Zwróci również uwagę, czy w realiach niniejszej sprawy posiadanie

środków odurzających w postaci ziela konopi innych niż włókniste, oczywiście przy założeniu, że sprawstwo P. T. co do tych środków zostanie udowodnione, nie może być uznane za współukarane przestępstwo uprzednie wobec ewentualnego czynu następczego zakwalifikowanego w tej sprawie przez Sąd odwoławczy z art. 59 ust. 1 u.p.n.

Mając na uwadze całokształt poczynionych wyżej rozważań orzeczono, jak w części dyspozytywnej wyroku.